Anul XXXVII. Blaj, Sâmbătă 12 Martie 1927. Numărul 11.

DIRECTOR:
Dr. ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TARNAVA MICĂ

INSERATE:
Un șir garmond: 6 Lei. La publicări repetate după :: :: învoială. :: ::

Unirea

REDACTOR RĂSPUNZĂTOR
Dr. AUGUSTIN POPA

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei
Numărul 4 Lei

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

Trăiască Italia

Guvernul italian a ratificat tratatul referitor la Basarabia

Ambele Case ale Corpurilor legiuitoare și împreună cu ele țara întreagă au îmbrăcat pe ziua de Miercuri, 9 Martie c. haină de mare sărbătoare, pentrucă guvernul italian, credincios promisiunii sale — făcute în toamna trecută dlui general Averescu — a ratificat tratatul dela Paris referitor la Basarabia.

Notificarea ministrului Italiei la București, care vestește țării bucuria acestui eveniment, este următoarea:

Domnule ministru,

Am onoarea a aduce la cunoștința Escelenței Voastre, că decretul de ratificare a acordului încheiat la Paris în 28 Octomvrie 1920, prin care se recunoaște unirea Basarabiei cu România, a fost aprobat și semnat de către șeful guvernului italian și de către Consiliul de miniștri, reunit ieri la Roma.

Aducând această comunicare la cunoștința Domniei Voastre, țin, Domnule ministru, să mă asociez din toată inima la bucuria, cu care această noutate va fi primită de întreg poporul român.

Primiți, Escelență, expresiunea sentimentelor noastre de cea mai înaltă considerație.

București, la 8 Martie 1927.

Marchizul Durazzo.

Această mângâitoare recunoaștere a drepturilor noastre istorice asupra celei mai înstrăinate dintre toate provinciile românești a umplut sufletele tuturor de cea mai sfântă și mai curată bucurie. Și dacă la declarațiile solemne, făcute Miercuria trecută la Senat și la Cameră de reprezentanții tuturor partidelor românești, cari au înțeles că în fața marelui eveniment nimica nu-i desparte, s'au alăturat și urările de sărbătoare ale reprezentanților minorității maghiare și germane, înseamnă că bucuria este cu adevărat a țării întregi.

Se cuvine deci, ca față de Italia, sora noastră mai mare, care ne-a prilejit aceste momente de bucurie, să arătăm toată recunoștința și mulțumita noastră, căutând a lucra din toate puterile, ca legăturile de prietinie dintre poporul nostru și cel italian să devină din zi în zi tot mai intime. Și dacă lucrul acesta îl poate spune și dori astăzi orice Român, cu atât mai mult o putem face noi, fiii bisericei unite, pe cari ne leagă de Roma și puterea legăturilor religioase.

De aceea aplaudăm și noi din toată inima următoarele cuvinte rostite de d. general Averescu, ascultate de Senat în picioare:

„Cetate eternă, odată mai mult fiii tăi au dat dovadă de iubire către poporul, pe care glorioșii tăi împărați, acum două mii de ani, luându-l din cuprinsul minunatului tău imperiu, l-au adus între Tisa, Dunăre și Nistru, pentruca aici să răsădească și să facă să înflorească geniul latinității.“

Eviva l'Italia!

O biruință

Credincioșii noștri din Gălăuțaș au reîntrat în biserica rapită

de Dr. ALEXANDRU RUSU

Se știe, că în ziua de 15 August 1926, o bună parte a credincioșilor noștri din Gălăuțaș — trecuți, după cunoscuta rețetă ilegală, în sinul ortodoxiei — au forțat, la îndemnul „misionarului“ Negoiescu dela Gheorgheni, lacătele bisericii noastre, punând stăpânire pe ea în baza dreptului „celui mai tare“.

Neînțelegând să meargă pe acelaș drum și căutând se evite în acele părți expuse ale românismului tot ce ar putea să ne coboare în ochii străinilor, biserica noastră, sigură și conștie de dreptatea cauzei sale, a căutat să ajungă în stăpânirea din nou a bisericii dela Gălăuțaș singur pe căile legii. Cu toată blagoslovenia Sanctității Sale patriarhului Miron, și cu tot sprijinul deschis și pe față al organelor de administrație dela Toplița pretorelui Bucur, această spargere și răpire a bisericii noastre din Gălăuțaș era, absolut evident, un act de nelegiuire și fiindcă actele de această natură — oricât ar purta timbrul ortodoxiei — nu pot fi puse sub scutul legii, se da ca sigur, că autoritățile mai înalte nu vor întârzia a ne repune în stăpânirea bisericii răpite.

Începând dela prefectura județului Mureș și până la ministerul de interne al dlui Goga și la acela al cultelor, s'au făcut deci intervenții peste intervenții și aceasta în convingerea că, mai curând ori mai târziu, dreptatea tot va trebui să iasă în urmă biruitoare.

Și n'a fost așa.

Prefectura spunea, că, din moment ce neam adresat și ministerului, nu mai are căderea de-a lua o hotărîre în cauză, iar ministerul mut complect până la un timp, a găsit în sfârșit formula, pe cât de ușoară pe atât și de vinovată de complicitate, de-a ne îndruma să căutăm dreptatea pe calea justiției. In chestia unui act de cea mai elementară samavolnicie, care nici 24 de ceasuri n'ar fi fost iertat să pateze cronica de scandaluri a țării, iată deci, că ministerul de interne — care în alte chestiuni știe să ia măsuri atât de grăbite — vine, după o bună jumătate de an, să-și decline și el competența!

Urma astfel, ca biserica noastră, care știa foarte bine, că în împrejurări similare — ne gândim mai ales la cazul dela Hamba, pe care nu vom întârzia să-l readucem în publicitate — pornind-o dela început pe calea justiției, s'a trezit într'un moment dat cu sentințe aduse de prefectură, s'a apuce acuma calea inversă. Pornind-o pe calea justiției, te trezești deci cu sentințe de natură administrativă, cu cari ești apoi îndrumat dela Ana la Caiafa, iar dacă o iei deadreptul pe această cărare, ajungi să fii trimis la justiție. Totdeauna, dupăcum o cer interesele ortodoxiei, care a reușit, se pare, să facă din ministere un fel de sucursale ale Consistoarelor sale.

A dat însă Dumnezeu, ca credincioșii noștri din Gălăuțaș, regăsiți — cu foarte puține escepții — din nou într'o singură tabără, să nu mai vree s'aștepte. Desamăgiți de promisiunile mari cari nu le-au fost împlinite și scârbiți până 'n suflet de păstorirea vremelnică a celorce un singur moment n'au putut să îmbrace haina și obiceiurile „adevăratului păstor“, la Botezul Domnului abia s'au mai găsit vre-o 20 de case cari au permis „misionarului“ ortodox să le calce pragul. Iar Dumineca trecută, vrednicul lor preot, păr. Liviu Racoțianu, a fost introdus cu triumf în biserică. Fără să mai aștepte cuvântul întârziat al justiției omenești, credincioșii noștri din Gălăuțaș, ascultând de șoapta divină a justiției imanente, care le spunea că biserica este a lor, și-au făcut singuri dreptatea, pe care nici o justiție omenească nu li-o va mai putea smulge din mână.

Peste 6 luni de zile, credincioșii aceștia — nevoiți a se aduna la slujbele divine într'o neîncăpătoare sală a casei parohiale — n'au putut fi chiemați la rugă prin glasuri de clopot și ca un semn al durerii au preferit ca la slujba lor să nu se audă nici sunet de toacă. Ca niște mucenici din vremurile apuse, ei se adunau, săptămână de săptămână, fără nici un semn la ceasul fixat de preotul lor și se rugau în tăcere, așteptând, ca niște pedepsiți, ziua cea mare a isbăvirii, care le-a sosit Dumineca trecută, în ajunul postului mare. ... De-acum, ei vor putea auzi iarăși glasul de argint al clopotului, iar toaca amuțită vreme atât de lungă, va chiema din nou la rugăciune smerită pe iubiții noștri credincioși din văile cu ape repezi din apropierea Mureșului.

După neajunsurile zilei de 15 August 1926, ziua de 6 Martie c. înseamnă pentru biserica noastră o frumoasă biruință, al cărei ecou de bucurie era indicat să răsbată până la extremele margini ale provinciei noastre bisericești.

Il va auzi desigur și I. Preasfințitul Sibiiului, așa că păr. Negoiescu nu trebuie să se mai ostenească să-l anunțe aparte.

Treisute ani dela întemeierea Propagandei. Pentru zilele de 24—9 Maiu ale acestui an se aranjează la Roma mari serbări jubilare la Colegiul Urban de Propaganda Fide, care împlinește 3 veacuri de existență.

Intemeiat la 1627 din partea Papei Urban al VIII-lea, acest Institut pontificiu menit a

creşte pe misionarii viitori ai tuturor neamurilor, are un trecut din cele mai glorioase şi istoria lui se împleteşte într'un înălţător tot armonic cu istoria religioasă a întregii lumi creştine. Incepând dela popoarele culte ale Europei şi până la cele mai primitive popoare creştine, nu este nici unul care să nu fi avut alumni în colegiul şi la universitatea Propagandei, cari întorşi mai apoi la vatră, n'au încetat de-a păstra în tot timpul vieţii legăturile cele mai intime de recunoştinţă şi dragoste faţă de minunata Alma Mater, care le-a dat cea mai bună parte din suflet.

O pagină deosebit de frumoasă are acest Institut al Propagandei în istoria bisericii noastre şi chiar în istoria neamului. Incepând cu marii luceferi ai renaşterii noastre dela sfârşitul veacului al XVIII-lea şi până în zilele noastre, viaţa Blajului şi a întregii provincii bisericeşti ce se conduce de aici, s'a resimţit necontenit de spiritul profund creştinesc şi eminamente naţional adus de alumnii români dela vatra de lumina şi de căldură a Propagandei. Iar binele imens ce-a ieşit de pe urma acestui spirit pentru întreg neamul românesc, nu mai e nimeni care să-l conteste şi-l spun toţi copiii de şcoală.

Serbările Propagandei sunt deci şi serbări ale bisericii şi neamului nostru. In toate centrele noastre bisericeşti, alumnii Propagandei se găsesc în locurile de conducere şi astfel nu încape nici o îndoială, că alături de jubileul dela Roma, vom putea înregistra şi aici acasă lucruri vrednice de amintirea celor trei veacuri de luptă ale acestei venerabile instituţii.

Spre un nou sinod arhidiecezan. Din şedinţa consistorială dela 26 Februarie c. I. Preasfinţia Sa păr. mitropolit Vasile convoacă pe zilele de 28 şi 29 Aprilie c. un nou sinod arhidiecezan, la care învită pe toţi cei în drept să participe. Iar pentruca clerul să fie orientat asupra chestiunilor cari vor fi puse în programul sinodului, scrisoarea de convocare face o lungă şi amănunţită expunere a acestora.

Chestia principală, ce pare a fi preocupat pe organizatorii noului sinod arhidiecezan, este *viaţa spirituală a clerului şi poporului*, care incontestabil este temelia oricărei propăşiri pe teren bisericesc. Spovedaniile mai dese, o reorganizare şi vivificare a sinoadelor protopopeşti, exerciţiile spirituale obligătoare şi altele de acest fel, vor contribui desigur foarte mult la o viaţă mai spirituală a preoţimei, iar inculcarea datorinţelor pastorale şi creiarea de noui cadre pentru manifestările religioase ale credincioşilor, vor aduce, în chip necesar, un nou suflu de viaţă în sinul acestora. O altă preocupare a sinodului apropiat vor fi chestiuni referitoare la *podoaba casei Domnului* şi în strânsă legătură cu ele părinţii sinodali vor trebui să-şi dea avizul şi asupra înfiinţării unui atelier de ornate şi vase sacre, precum şi a unei fabrici de lumânări, care să scoată din biserici materialul prost ce se arde acum prin cele mai multe locuri. Nu mai puţin importante sunt, în sfârşit, nici *chestiunile de ordin financiar* anunţate pentru sinodul din săptămâna luminată. Creiarea unui fond de dispoziţie pentru acoperirea cheltuielilor multiple ale organismului central, regularea chestiunii stolarelor şi diurnelor şi în deosebi problema atât de mult discutată a fondului deficienţilor şi viduo-orfanal, sunt lucruri, dela a căror norocoasă rezolvare poată să vină mult bine.

Sinoadele protopopeşti de primăvară sunt invitate ca *până la 10 Aprilie* să se pronunţe asupra chestiunilor înşirate în convocator, stându-le în voie să ceară ca şi alte chestiuni de interes public să fie luate în programul sinodului. Lucrul acesta se poate face şi pe altă cale şi de aceea ne permitem a observa că *ideea*, care s'a mai atins în aceste coloane, *de-a despărţi oficiile protopopeşti de beneficiile parohiale* şi de a fixa pentru ele o limită de vârstă şi alte amănunte de mare interes bisericesc, o socotim mult mai importantă decât atâtea alte chestiuni puse la ordinea zilei şi de aceea am dori ca ea să intre neapărat în programul sinodului.

Prevenirea unei impietăţi.

In jurul rezervei de stat făcute din fundaţiunea Ioan Micu Moldovan.

(=) In numărul dela 9 Mart e. c. al ziarului *„Cuvântul"*, d. Nae Ionescu se ocupă mai pe larg de *chestia fundaţiunii noastre I. M. Moldovan*, care ajungând astfel în publicitate ne îmbie şi nouă ocazia de-a face asupra ei câteva constatări, cari nu pot să strice.

Din cele peste 750 jughere, cât a avut fundaţiunea mult regretatului academician şi prepozit capitular I. M. Moldovan, care a menit-o esclusiv scopurilor bisericeşti şi culturale, Reforma agrară a lăsat fundaţiunii aproape desfiinţate numai *arânda unei rezerve de circa 170 jughere*, în hotarul comunei Cergăul mic. Renta de expropriere a pământurilor acestei fundaţiuni s'a fixat încă din 1922 în suma de circa 460 mii Lei, deci în suma derizorie de *abia ceva peste 600 Lei de jugher*, dar nici această rentă, lichidată abia acum de curând, la 15 Ianuarie 1927, n'a întrat încă în beneficiul fundaţiunii desmoştenite.

Afară de câteva isvoare de venit, aproape disparente, aflate în hârtii de valoare, tot ce a rămas fundaţiunii I. M. Moldovan a fost deci arânda rezervei mai sus pomenite, pentru care la 1924 s'a încheiat, *pe timp de 5 ani*, un contrat aprobat în regulă de Casa centrală a improprietăririlor, pentru care fundaţiunea a fost nevoită să plătească, încă în 1924 şi o taxă de înregistrare în suma de peste 5000 Lei. Arânda anuală fixată prin acest contract, *cuprinzând şi alte 3 rezerve*, este de 42.467 kgr. grâu, sau 212,335 Lei. Dar încă în acelaş an organele încredinţate cu aceste ataceri au crezut că pot face excepţiuni contra sumei stipulate în contract, cerând majorarea preţului de arândă. Fireşte situaţia aceasta n'a privit numai fundaţiunea din chestie, ci şi alte fundaţiuni ale Blajului (ca fundaţiunea Şuluţiană Seminarul teologic şi altele), cari aveau contracte de arândă a rezervelor făcute din pământurile ce li-se expropriase.

Foiţa „Unirii"

La începutul postului.

Din scrisoarea pastorală trimisă credincioşilor săi de Preasfinţitul Alexandru al Lugojului.*)

»Precum s'a sculat Hristos din morţi prin mărirea Tatălui, aşa şi noi întru înoirea vieţii să umblăm« (Rom 6. 4)

Iubiţi Fii,

Iată intrăm în postul mare al Paresimilor, timp de pocăinţă şi de reculegere sufletească, timp de pregătire pentru ziua luminatei Învieri. Primăvara, o ştiţi cu toţii, învie toată natura, se deşteaptă la viaţă şi se înveştmântă cu haina luminoasă a florilor. Tot astfel doreşte şi biserica, mama noastră sfântă, ca în acest timp al postului mare, ce cade tot primăvara, să învie şi pământul înghieţat al sufletelor noastre bântuit de crivăţul păcatelor, şi să producă la lumina soarelui harului ceresc florile simţirilor celor mai alese: floarea pocăinţei, a credinţei, a fricei de Dumnezeu, a dragostei de Dumnezeu şi aproapelui, floarea nevinovăţiei, a curăţeniei trupeşti şi sufleteşti, a smereniei, a ascultării, a evlaviei, c'un cuvânt toate virtuţile minunate, cari trebuie să împodobească grădina sufletului nostru, ca şi covorul de flori gingaşe şi plăpânde, haina bălaei primăveri.

Vă zic şi eu, iubiţii fii, ca sf. Pavel: »Iată acum e vreme bine primită, iată acum e ziua mântuirii« (2 Cor. 6, 2). Acum este timpul potrivit să vă aduceţi în rând starea sufletului vostru. In aceste zile ale mântuirii vă va ajuta Domnul, în această vreme primită de Dânsul vă va asculta. Nu respingeţi chiemarea Lui, care pe noi pe toţi ne chiamă la pocăinţă, la schimbarea vieţii, la reînoirea noastră sufletească.

Ca să Vă simţiţi îndemnaţi la această schimbare a vieţii voastre de până acum şi de grab să apucaţi pe calea luminoasă a virtuţilor, îngăduiţi-mi mie vlădicului vostru să mă folosesc de sfaturile, poruncile şi îndemnurile luminoase cuprinse în cartea cărţilor, în sfânta Scriptură cea de Dumnezeu însuflată. Glasul lui Dumnezeu am nădejde că nu va răsuna în deşert în sufletul vostru, de altfel aşa de primitor, nu va fi ca glasul celui ce strigă în pustie. Eu mă voiu folosi deci aproape numai de acest glas al Domnului, mai ascuţit ca orice sabie, care pătrunde inima şi rărunchii noştrii.

*

Preasfinţia Sa insistă apoi înainte de toate asupra *pocăinţei* — care ni-se cere totdeauna, dar mai ales în acest timp al postului mare —, împletind din cuvintele sf. Scripturi (pe cari spaţiul nu ne îngăduie să le dăm în întregime o adevărată apologie a acestei virtuţi de temelie a oricărei refaceri sufleteşti. Şi, sfârşind cu îndemnul de-aşi curăţi sufletele prin această »apă a Siloamului«, continuă prin a arăta virtuţile, cari trebuie să ia locul păcatelor de cari ne-am scăpat prin sf. mărturisire.

Nu-mi pot închipui — spune P. S. Sa — o viaţa schimbată fără de *duhul rugăciunii* izvorît din credinţă 'n Dumnezeu şi dragostea de Dumnezeu. Eşti încredinţat că dela Dumnezeu vin toate, că dela el atârnă toate, dela el vine toată darea cea bună, tot darul deplinit? Te rogi către Dânsul! Ii cerşeşti necontenit mila şi îndurarea! Eşti convins, că Dumnezeu este fiinţa cea mai înaltă şi mai perfectă? Rosteşte necontenit către Dânsul rugăciuni de laudă şi preamărire! Rugăciunea de pe altarul inimii tale se înalţă necontenit înaintea Lui ca fumul de tămâie, întru miros de bună mireazmă spirituală. Eşti convins că aproapele tău este chipul şi asemenarea lui Dumnezeu, fiul lui Dumnezeu ca şi tine? Te vei ruga pentru el, ca pentru fratele tău cel scump întru mântuire, ca şi asupra lui să se reverse roua harurilor ceriului. Iată ce spune graiul înaripat al sfintei Scripturi în privinţa aceasta: »Ne'ncetat vă rugaţi, întru toate mulţumiţi, că aceasta este voia lui Dumnezeu întru Isus Hristos spre voi« (I. Tess. 5, 17, 18). »Rogu-te dară mai înainte de toate să faceţi rugăciuni, cereri, făgăduinţe, mulţumite pentru toţi oamenii. Pentru împăraţi şi pentru toţi cari sunt în dregătorii...« (I. Tim. 2, 1-2). »Toată suflarea să laude pe Domnul« (Ps. 116, 1).

---

*) Minunatul obiceiu al episcopilor latini de a se adresa credincioşilor la începutul postului mare al Paştilor se introduce, iată, prin această scrisoare pastorală, şi în biserica noastră. Sf. Paresimi sunt de fapt cel mai bun prilej pentru a putea sădi cuvântul evangheliei în sufletul oamenilor şi fiindcă suntem adânc convinşi, că pastoralele date cu acest prilej sunt fapte din cele mai bune, salutăm cu multă bucurie acest început, dorind din tot sufletul ca ideea să fie îmbrăţişată pe întreagă linia.

N. R.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Contra acestor majorări, contrare prevederilor contractelor, s'au ridicat, firește, escepțiuni și din partea organelor de administrație ale Blajului și litigiul iscat pe această chestiune se poate socoti încheiat prin o rezoluție a Consilieratului agricol dela Diciosânmărtin, care abia acum *la 20 Februarie 1927* a avizat Consistorul despre mărimea sumelor ce sunt a se plăti ca arândă pe anii 1924 și 1925 pentru rezervele arândate fundațiunilor foaste proprietare. Cu toate acestea, în contul arânzii pe 1924 și 1925 *s'a plătit Statului din partea fundațiunilor suma de aproape 300,000 lei*, deci cu aproape 100,000 lei mai mult decât prevedea contractul din 1924.

Totul era deci în ordine și rezerva fundațiunii I. M. Moldovan avea să continuie, *măcar până la 1929*, când expira contractul, a fi în serviciul gândului marelui fundator al bisericii și neamului nostru. S'a întâmplat însă ca *un mic nepot al marelui „Moldovănuț"*, — care întâmplător face politica actualului guvern și care în baza acestor legături s'a învrednicit să ajungă în scaunul de prefect al județului nostru Târnava mică —, să râvnească a împieta asupra gândurilor unchiului său, care l-a crescut și a știrbi memoria binecuvântată a aceluia, căutând să scoată fundațiunea din arânda acestei rezerve. Prezintând chestia ca *„o dreaptă moștenire"*, care i-ar fi fost subtrasă, chipurile, pe nedreptul, și invocând titlul *că fundațiunea nu și-ar fi împlinit obligamentul contractual de a plăti arânda stabilită*, lucrurile au ajuns pe neașteptate la rezilierea contractului încheiat din partea Statului cu fundațiunea I. M. Moldovan, — lăsând cu totul neatinse celelalte 3 rezerve cuprinse în acelaș contract —, urmând ca un nou contract să treacă arânda acestei singure rezerve dlui prefect Ioan Arieșanu, distrugând definitiv și pentru totdeauna fundația celui mai mare fondator din timpul mai nou al Blajului nostru.

Dar oricât de departe s'ar putea merge în această țară pe chestii de natură politică, profanarea aceasta a pietății pe care neamul întreg o datorește celui ce a fost I. M. Moldovan, pare că tot nu poate fi consumată. „Țara românească — cum atât de bine o spune d. Nae Ionescu — are nevoie și de instituțiile de cultură" și de aceea d. Busuiocescu, secretarul de stat dela domenii, prevenit din partea păr. deputat Dr. I. Coltor asupra celorce sunt pe cale a se face, a oprit — după cât știm — perfecționarea noului contract și ne place să credem, că vechiul contract *reziliat pe nedreptul* va fi reînviat, punând fundațiunea Moldovan din nou în situația de-a putea răspunde — măcar în parte — intențiunilor piului fondator.

A face altfel, ar fi — dupăcum atât de bine o spune d. N. Ionescu — „o insultare inutilă și primejdioasă a patrimoniului nostru spiritual", care nu poate fi — o spunem și noi — intenția dlui Busuiocescu.

Iar d. prefect Arieșanu, dacă crede că Statul e dator să-i răsplătească prin arânzi meritele politice să caute, în alte părți, rezerve... mai puțin familiare.

Ştiri mărunte

Personale. P. Ven. Ordinariat de Lugoj a numit pe păr *Iosif Petean* notar consistorial, pe păr. *Teodor Linția* adm. parohial la Jitin, pe păr. *Nicolae Lugojan* adm. parohial la Izvin, iar pe clarisimul *Iuliu Rațiu*, sosit de curând dela Roma, arhivar diecezan.

La o sută de ani după moartea lui Beethoven. In 26 Martie c. se împlinește un veac dela moartea lui Beethoven, a marelui artist dela Bonn, a cărui operă muzicală constituie încă și azi o adevărată culme pe terenul acesta. Nici o mirare deci, că numele lui venerat în tot timpul, se rostește în acest an jubilar cu un adevărat cult, și că opera lui a ajuns să pună pentru moment în umbra atâtea alte creații artistice de înălțimi nu mai puțin respectabile. Sărbătorit de-o lume întreagă, marele Beethoven își va primi partea de laudă și din partea țării noastre, în care sarcina de a-i pregăti o comemorare vrednică a luat-o asupra sa Fundația „Principele Carol", cea mai puternică organizație muzicală a țării. Serbările de comemorare s'au început prin o „gală artistică" încă la 17 Februarie c. urmându-se de atunci aproape fără întrerupere. Și ceeace se face azi numai la București, se va face că mâine în țara întreagă, ridicând prin festivități școlare și artistice gloria marelui geniu creator, care a fost Beethoven.

Locale. Dumineca viitoare, a doua a sf. Paresimi, va predica în catedrală Reverendul *Gregoriu Tecșa*, contabil arhidiecezan.

— *Conferența despre „Bizanț și România"*, ținută Dumineca trecută din partea dlui N. Bănescu, profesor universitar la Cluj, a deschis publicului auditor comorile nebănuit de bogate ale unei lumi prea puțin cunoscute. Trecând în revistă toate aspectele vieții publice a țărilor românești, d. Bănescu ni-a arătat influențele multiple, pe cari vechiul imperiu bizantin — preocupat în permanență de gândul de-a stăpâni gurile Dunării — le-a avut asupra desvoltării noastre ca neam. Răsplătit cu bogate aplauze, conferențiarul s'a putut depărta deplin mulțumit de rezultatul de-a fi putut ținea încordată, timp de peste un ceas și jumătate, atenția ascultătorilor, în mare parte elevi. — Mâine va vorbi d. prof. V. Bărbat, tot dela Cluj.

— Sâmbăta trecută s'a dat, în favorul fondului elevilor bolnavi, *o frumoasă reprezentație teatrală* în sala de gimnastică a liceului. S'a jucat, cu o bună împărțire de roluri, opereta comică alui Alexandri „Millo director", cu muzică de Iacob Mureșianu, pe care a susținut-o orhestra liceului de băieți, condusă de d. prof. Heltmann.

In legătură cu noul tarif al C. F. R. Introducerea lui anunțată pe 1 Martie, s'a amânat totuși pe 15 Martie, și fiind aceasta a treia amânare, sperăm că va fi și ultima. In legătură mai anunțăm, că funcționarii, militarii și familiile lor, precum și copiii, vor avea o reducere de 50 la sută și din suprataxele pentru accelerate și exprese, eliberându-se jumătăți de tichete de carton de formatul și culoarea biletelor de călătorie. Un alt moment de reținut este, că din taxele de călătorie ale clasei IV se acordă reducere de 50 la sută singur militarilor, grade inferioare, cari călătoresc cu bilet de voie.

Concurse. P. Ven. Ordinariat arhidiecezan, publică, cu terminul de 31 Martie, concurs la parohiile *Lunca* — Uifalău (prot. Fărăgău) și *Bilbor* (prot. Giurgeu).

— P. Ven. Ordinariat de Lugoj publică, cu același termin, concurs la parohia *Pădul*.

O nouă păsuire a uniformelor școlare. Se știe, că elevii școlilor secundare trebuiau să se prezinte pe ziua de 1 Aprilie c. cu noile uniforme. Așa se hotărîse încă din toamna trecută. Scumpetea enormă de acum și poate și alte considerente au provocat acum o nouă păsuire până la 1 Septemvrie 1927. Ele se vor introduce deci obligator cu începutul noului an școlar, până când pot să mai răsufle părinții.

Declarațiile de impunere se pot completa. Ministerul de finanțe a hotărît să aplice cu toată rigoarea penalitățile prevăzute în legea pentru unificarea contribuțiilor directe și, pentru a preveni aplicarea sancțiunilor, anunță acum, că contribuabilii cari ar fi retăcut ceva ce trebuiau să declare pot să-și întregească declarațiile depuse, ori chiar să le înlocuiască cu altele nouă. Aceasta până la ziua de 31 Martie c.

† **Păr. Ioan Petrișor,** paroh în Cheud (eparhia Gherlei), s'a stins la 24 Februarie c. în anul 79 al vieții și 54 al preoției sale cinstite. — Fi-ei partea cu drepții!

† **Gheorghe Papiriu Pop,** cleric pe anul III al Seminarului teologic din Blaj și fiu al preotului nostru din Țeud, s'a stins, pe urma unei grele operații la Cluj, în ziua de 7 Martie, având abia 23 ani de viață. La înmormântare a participat, în fruntea unei delegații a colegilor, păr. Dr. Augustin Tatar, profesor la Academia de teologie. — Odihnească în pace!

»Lăudați pe Domnul, că bun este Domnul«. (Ps. 134, 3). »Toată darea bună și tot darul desăvârșit de sus este, pogorînd dela Tatăl luminilor, la care nu este schimbare, sau umbră de mutare« (Iacob 1, 17).

Te-ai întors cu adevărat la Dumnezeu? Oh, atunci te nizuești într'adevăr *să fii curat și nevinovat*, ferindu-te de destrăbălări, aducându-ți aminte de cuvintele Scripturii: »Iară roada duhului este dragostea, bucuria, pacea, îndelungărăbdarea, bunătatea, facerea de bine, credința, blândețele, înfrânarea poftelor... iară cari sunt ai lui Hristos trupul și-au răstignit cu patimele și cu poftele« (Galat. 5, 22. — 4). »Să petrecem viață lină întru toată creștinătatea și curația«. (Tim. 2, 2). Iți vei aduce aminte mai ales tu tată, sau mamă, cap de familie, și de povața Înțelepciunii lui Sirah: »Spre fata cea nerușinoasă întărește paza, ca nu cumva să te faci bucurie vrășmașilor, poveste în cetate și defăimarea norodului și înaintea multora să te rușineze. Nu căuta la tot omul pentru frumusețe, și'n mijlocul muerilor nu ședea« (42, 15—7).

Omul ce s'a întors la Dumnezeu își va aduce aminte de povața Domnului: »*Nu vă îmbătați de vin* întru care este curvia, ci vă umpleți de duh« (Efes. 5, 18). *Omul întors la Dumnezeu este cumpănit și la mâncare*, și va ținea de regulă sfântă povața înțeleaptă: »Când șezi la masă mare, să nu deschizi spre ea gâtlejul tău și să nu zici multe sunt puse pe masă. Aduți aminte, că rău lucru este ochiul viclean... Mănâncă ca un om cele ce sunt puse înaintea ta, și nu clefăi ca să nu te faci urât« (Inț. lui Sirah 31, 13...14, 18). Omul care'i cu adevărat al lui Dumnezeu, se va nizui să facă parte din avuția lui și altora, *milostivind pe săraci* »... că milostenia din moarte izbăvește și nu-l lasă să între întru întuneric. Că bun dar este milostenia tuturor celor ce o fac pre ea, înaintea celui preaînalt« (Tovit 4, 11—2).

C'un cuvânt, iubiți fii, se va vedea în toată fapta și purtarea noastră că ne-am schimbat la față, că ne-am făcut alți oameni: »Că precum s'au sculat Hristos din morți, prin mărirea Tatălui, așa și noi întru înoirea vieții să umblăm« (Rom. 6,4). *Să năzuim cu toții a-l imita pe Domnul Hristos*, care a fost blând și smerit cu inima: »Și vă învățați dela mine, că blând sunt și smerit cu inima și veți afla odihnă sufletelor voastre» (Mat. 11, 29); care a fost iertător: »Părinte iartă-le lor că nu știu ce fac« (Luca 23, 34); care a fost, este și va trebui să ne fie pururea pildă luminoasă în toate, doară el ne este: »Calea, adevărul și viața« (Ioan 14, 6). Atuncia da, putem spune și noi, că am făcut roade adevărate de pocăință în acest mare post al Paresemilor și că s'a așezat asupra noastră duhul Domnului cu toate harurile și virtuțile ce trebuie să alcătuiască averea sufletească a unui creștin.

In chipul acesta vă veți pregăti cât se poate mai bine pentru luminata zi a Invierii Domnului, care numai în sufletele curate poate să-și aibă întreg înțelesul ei și să ne aducă toată mângâierea.

Cetiți și răspândiți: „UNIREA"

BCU Cluj / Central University Library Cluj

† **Salomia Inbaş n. Petrescu,** văduvă de preot şi mama noului paroh din Ighiu (arhidieceză), s'a stins în Ştei la 4 Martie c. în anul 81 al etăţii. — Odihnească în pace!

† **Iuliana Luluş Maniu,** funcţionară la primăria oraşului Blaj, s'a stins la 7 Martie c. în vrâstă de 24 ani. — Fie-i partea cu drepţii!

† **Iuliana Veronica Brad,** fiica pâr. Ioniţă Brad din Pănade (arhidieceză) şi elevă de cl. III a liceului nostru de fete, s'a stins la 28 Februarie c. în anul 13 al vieţii. — Fie-i partea cu drepţii!

Telefonul „Unirii".

B. Satu Iaug. Adresaţi-Vă în cauză către sora superioară a Congregaţiei de surori dela Obreja p. Mihalţ (jud. Alba), de unde veţi avea toate informaţiile dorite. O altă Congregaţie de surori avem apoi la Beiuş, de unde încă puteţi cere informaţii.

T. Ilba. Este într'adevăr nemaipomenit, ca un teren ce Vi-s'a atribuit odată pentru noua biserică — pe care aţi edificat-o, care a fost consacrată de episcop încă din 10 Octomvrie 1926 şi pe care aţi folosit-o de atunci tot timpul neconturbaţi—, să se treacă acum, în Martie 1927, în folosul bisericii ortodoxe de acolo, care, după revenirea la matcă a celor amăgiţi cu promisiuni neîmplinite, abia mai numără azi câteva suflete. Dupăcum scrieţi, hotărîrea mai nouă a comitetului agrar razimă pe un evident faţ, întrucât la baza acestei hotărîri au stat tot vechile tablouri, în care ortodocşii figurează cu aproape de 2 ori mai multe familii de cât biserica noastră. Comitetul trebuie deci lămurit cu dovezi care să nu poată fi puse în discuţie şi când va afla, că ortodoxia nu mai numără în Ilba decât 7 suflete — ţinute şi acelea numai cu ameninţări —, nu se poate să nu Vă facă dreptate. Nu vă lăsaţi deci înfricaţi şi nu admiteţi nici un compromis. Biserica este a DVoastră şi nime nu va putea să-i ia, în condiţiile date, terenul de sub picioare. — Ţineţi-ne, Vă rugăm, la curent cu cele ce vor urma şi în caz de nevoie, vom şti să intervenim şi altfel în această chestiune.

D. Târgu-Mureş. Deşi convocatorul nu o spune chiar limpede, este peste orice discuţie, că până la terminul indicat (10 Aprilie c), orice preot al arhidiecezei poate să-şi prezinte propunerile sale pentru Sinod şi cu încunjurarea sfatului preoţimei tractuale. Sunt anume şi preoţi cari nu sunt membri al nici unui atare sfat, dar împrejurarea aceasta evident nu-i poate lipsi de dreptul de-a putea contribui cu aportul lor la sinodul arhidiecezan.

Oficiul parohial. Sebiş. Din suma trimisă 270 Lei am plătit la „U. P." iar restul a rămas pentru achitarea abonamentului la gazeta noastră, trecând suma de Lei 210 în contul anului 1928.

M. Sat-Slatina (Cehoslovacia) Din suma de 620 Lei, 220 Lei am predat „C. C.", iar restul a rămas în contul abonamentului la ziarul nostru pe anul curent.

I. Petroşeni. Pentru completarea abonamentului până la finele anului curent, Vă rugăm să ne mai trimiteţi încă 60 Lei.

B. Oradea. Din suma trimisă s'a achitat restanţa şi anul curent, iar 70 Lei s'au contat în abonamentul anului viitor.

M. Vale. Din suma de 400 Lei, cât ne-aţi trimis, 70 Lei au rămas în abonamentul anului curent.

Oficiul parohial. Sânnicolaul mare. Primit 250 Lei. Aranjat până la 31 XII 1926.

Oficiul parohial. Făget. Abonamentul e aranjat până la 31 XII 1926.

B. Potău. Am primit abonamentul pe jumătatea primă a anului curent.

I. Stâna. Abonamentul pe anul trecut, în suma de Lei 180, l-am primit.

C. Jankow Most (Iugoslavia). Am primit abonamentul pe anul trecut.

Oficiul parohial. Gherţa mare. Confirmăm primirea sumei de Lei 200.

Oficiul parohial. Vărădia. Confirmăm primirea sumei de Lei 200.

O. Soconzel. Confirmăm primirea abonamentului pe anul trecut.

T. Giula. Chităm primirea abonamentului pe anul curent.

Ş. Copalnic. Abonamentul e aranjat până la finele anului curent.

M. Veştem. Chităm primirea abonamentului pe anul curent.

S. Vişeul de sus. Confirmăm primirea sumei de Lei 200.

Dr. Ch. Marghita. Am primit suma de Lei 200.

M. Vidraseu. Suma trimisă am primit-o.

M. Valea Groşilor. Am primit 220 Lei.

C. Copru. Am primit 200 Lei.

De vânzare

Un jugher loc cl. I-ă în hotarul Mişca. Informaţii la Adm. foii.

(274) 1—1

Se caută

doi funcţionari

la „Patria", bancă pentru Credit, Comerţ şi Industrie, Blaj. Reflectanţii vor avea să producă certificat despre absolvirea unei şcoale superioare de Comerţ precum şi certificat de practică.

Retribuţiile după învoială

DIRECŢIUNEA.

(268) 3—3

SALON DE MODĂ

PAUL VESZELY

Calea Avram Iancu, Blaj

Efeptuieşte în mod estetic şi cu material puţin tot felul de lucrări în branşa croitoriei de dame.

Pardisie pentru eleve dela 300— 500 Lei
„ „ dame „ 500—1000 „
Transformări din vechiu 25% majorare de preţ.

Rog nimeni să nu-şi comande din alt loc până nu se va convinge de preţurile mele.

Se găsesc tot aiei 2 camere, bucătărie şi cămară de închiriat.

(270) 2—12

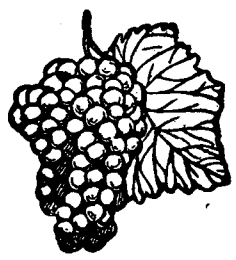

Altoi de vie

cei mai buni şi din cele mai alese soiuri se găsesc în toată vremea la

Curtea mitropolitană din Blaj.

(265) 1—2

Nimenia să nu-şi facă vie până nu vede pipinierele Curţii mitropolitane din Blaj!

Doriţi să vă edificaţi casă?

Vreţi să faceţi lucru bun, frumos, trainic şi ieftin? Nu uitaţi că s'a aşezat în Blaj

Un constructor român

care a stat multă vreme la Bucureşti şi lucrează cinstit şi cu pricepere.

Face planuri şi devize în preţuri modeste.
Construcţii în beton armat, zidărie şi paientă.

Face planuri şi devize pentru biserici şi case parohiale.

Planuri în stil românesc

Doritorii să se adreseze la

Nicolae Donia-Donescu

(273) 1—12 Blaj, Str. Principele Carol Nr. 156.

Vasile Hoza

Magazin de ornate bisericeşti. Vesminte din cele mai bune ştofe.

Prapori de mătasă din Damasc. Candelabre din bronz auriu de 6 până la 24 lumini. Potire cădelniţe, picside, epitrafire.

Fabrică de clopote

Turnătorie de fontă şi metal. La comandă fabric clopote orice mărime din cel mai bun material cu garanţie de 50 ani şi preţurile cele mai solide.

Vasile Hoza

Sibiiu, Piaţa Prinţul Carol Nr. 6.

(97) 1—?

Turnătorie de clopote şi metal.

SCHIEB & KAUNTZ

SIBIIU Str. Gării 15.

Livrează clopote de biserică pe garanţie de ani îndelungaţi, turnate din material de prima calitate ca înainte de răsboiu, efeptuate în mod artistic. Experienţă îndelungată, de ani de zile, asigură o muncă ireproşabilă şi un sunet armonios.

Cereţi oferte speciale.

(205) 28—52

Preoţi! **Invăţători!**

Comandaţi

LA LIBRARIA ANCA

CLUJ

„Cărarea Fericirii"

Carte de rugăciuni de preotul G. MÂNZAT. Conţine 368 pag. cu 26 capitole mari şi diferite rugăciuni la orice ocaziune, fiind aprobată de P. S. dl episcop de Gherla Dr. Iuliu Hossu sub Nr. 581-1925.

Legată în carton tare pentru şcolari 85 Lei.
» » pânză fină cu cruce aurită 140 »
» » piele lux, pe hârtie velină 280 »
» » » » şcl. pentru dame 350 »

Nou! **Nou!**

„Domnului să ne inchinăm"

Carte de rugăciuni pentru elevi în leg. tare lei 25.

Predici la morţi 60 Lei

Predici p. postul mare 50.— Lei

Teatre poporale 15—30 Lei. şcolare 15—30 Lei.

Monoloage şi dialoage 10—15 Lei.

Album de modele româneşti (250 motive) 100 Lei.
Porto recomandat costă 15—30 Lei.

Mare depozt de clopote

dela 25 kg. în sus. Ornate bisericeşti. Odăjdii. Prapori etc.

CEREŢI PREŢCURENT DETAILAT.

Tipografia Seminarului Teologic greco-catolic — Blaj.